

Dz.U.97.101.628

1998-12-21	zm.	Dz.U.98.156.1018
1999-01-05	zm.	Dz.U.98.156.1018
1999-01-21	zm.	Dz.U.98.156.1018
2000-11-20	zm.	Dz.U.00.88.986
2001-10-01	zm.	Dz.U.01.100.1085
2002-01-01	zm.	Dz.U.01.154.1793

USTAWA

z dnia 19 czerwca 1997 r.

o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest.

(Dz. U. z dnia 28 sierpnia 1997 r.)

Art. 1. 1. W celu wyeliminowania produkcji, stosowania oraz obrotu wyrobami zawierającymi azbest zakazuje się:

- 1) wprowadzania na polski obszar celny:
 - a) wyrobów zawierających azbest,
 - b) azbestu,
- 2) produkcji wyrobów zawierających azbest,
- 3) obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, z zastrzeżeniem ust. 3, do wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

3. Minister Gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, określa corocznie, w drodze rozporządzenia, na wniosek producenta lub podmiotu wprowadzającego na polski obszar celny wyroby zawierające azbest, wykaz wyrobów dopuszczonych do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy.

akty wykonawcze

Art. 2. 1. Zakłady wymienione w załączniku nr 2 do ustawy, które w dniu jej wejścia w życie produkowały płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa, mogą, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nadal produkować te wyroby.

2. W zakresie dotyczącym produkcji i obrotu wyrobami, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się zakazów określonych w art. 1:

- 1) w ust. 1 pkt 1 lit. b) - przez okres 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy,
- 2) w ust. 1 pkt 3 - przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3. 1. Zakłady pracy wymienione w załączniku nr 2 do ustawy, realizujące programy restrukturyzacyjne, przedkładają Ministrowi Gospodarki - w okresach kwartalnych - informacje o przebiegu procesu restrukturyzacyjnego.

2. Realizacja programów, o których mowa w ust. 1, może być wspierana środkami budżetu państwa określonymi na ten cel w ustawie budżetowej.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wspierania programów, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku nierealizowania przez zakłady pracy wymienione w załączniku nr 2 do ustawy programu, o którym mowa w ust. 1, Minister Gospodarki może, w drodze rozporządzenia, skrócić dla tego zakładu określony okres, w ciągu którego dopuszczalna jest dalsza produkcja wyrobów zawierających azbest.

Art. 4. 1. ⁽¹⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia, sposoby i warunki bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest.

1a. ⁽²⁾ W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, ustala się:

- 1) obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- 2) sposoby i warunki usuwania wyrobów zawierających azbest z uwzględnieniem zabezpieczeń przed przenikaniem azbestu do środowiska,
- 3) warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania z uwzględnieniem zabezpieczeń przed przenikaniem azbestu do środowiska.
- 4) wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.

2. Minister Pracy i Polityki Socjalnej, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, określi, w drodze rozporządzenia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,

- 2) program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.
akty wykonawcze

Art. 5. 1. ⁽³⁾ Pracownikom zatrudnionym w zakładach wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy, w przypadku stwierdzenia po dniu rozwiązania stosunku pracy choroby zawodowej, jednorazowe odszkodowanie przysługujące od pracodawcy na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, finansowane jest ze środków budżetu państwa.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do jednorazowych odszkodowań przysługujących członkom rodziny pracownika, o którym mowa w ust. 1, a który zmarł wskutek choroby zawodowej.

Art. 6. ⁽⁴⁾ 1. ⁽⁵⁾ Osobom spełniającym warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych, określone w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz. 153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776 oraz z 1998 r. Nr 66, poz. 431, Nr 106, poz. 668, Nr 108, poz. 684 i Nr 137, poz. 887), przysługuje świadczenie przedemerytalne, o którym mowa w art. 37k tej ustawy, jeżeli posiadają okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat były zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w zakładach wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Do okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, zalicza się okresy:

- 1) zatrudnienia w zakładach wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 oraz w przedsiębiorstwach powstałych w wyniku przekształcenia, podziału lub połączenia tych zakładów lub w przedsiębiorstwach korzystających z ich majątku do czasu zaprzestania produkcji wyrobów zawierających azbest i oczyszczenia tych zakładów z azbestu, nie później jednak niż do 31 grudnia 1999 r.,
- 2) zatrudnienia w innych przedsiębiorstwach, jeżeli pracownik był oddelegowany i wykonywał stale pracę na terenie zakładów, o których mowa w pkt 1.

3. ⁽⁶⁾ Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1 i 2, która w dniu wejścia w życie ustawy była zatrudniona w zakładach wymienionych w ust. 2, a rozwiązanie stosunku pracy z ostatnim pracodawcą nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Art. 6a. ⁽⁷⁾ 1. Na wniosek pracodawcy, wymienionego w załączniku nr 2 do ustawy, rejonowy urząd pracy może zrefundować z Funduszu Pracy koszty szkolenia pracowników przez okres do 6 miesięcy, obejmujące także wynagrodzenie należne szkolonym pracownikom w okresie odbywania szkolenia oraz opłacone od tych wynagrodzeń składki na ubezpieczenie społeczne, jeżeli po zakończeniu szkolenia pracownicy zostaną zatrudnieni przez tego pracodawcę, zgodnie z kierunkiem odbytego szkolenia, przez okres co najmniej 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Koszty szkolenia, o których mowa w ust. 1, są refundowane z Funduszu Pracy w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak za jedną osobę miesięcznie kwoty trzykrotnego najniższego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy dotyczącej refundacji tych kosztów.

3. Pracodawca, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest do zwrotu kosztów szkolenia refundowanych z Funduszu Pracy.

Art. 6b. ⁽⁸⁾ 1. Pracownikom zakładów wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy, z którymi w okresie od 28 września 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. stosunek pracy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości:

- 1) dwunastomiesięcznego wynagrodzenia - zatrudnionym w zakładzie przez okres co najmniej 10 lat,
- 2) sześciomiesięcznego wynagrodzenia - zatrudnionym w zakładzie przez okres co najmniej 5 lat,
- 3) trzymiesięcznego wynagrodzenia - zatrudnionym w zakładzie przez okres co najmniej roku.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, ustala się według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

3. Pracownikom uprawnionym do odprawy, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa przewidziana w przepisach o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub w innych przepisach. Kwotę odprawy, o której mowa w ust. 1, pomniejsza się o kwotę innej, uprzednio wypłaconej odprawy.

4. Odprawa, o której mowa w ust. 1, finansowana jest ze środków Funduszu Pracy.

5. Na wniosek pracodawcy, złożony nie później niż do dnia 28 grudnia 1998 r., zawierający wykaz osób uprawnionych do odprawy oraz przysługujące tym osobom kwoty, kierownik rejonowego urzędu pracy przekazuje do dnia 31 grudnia 1998 r., na konto pracodawcy, środki Funduszu Pracy przeznaczone na wypłatę odpraw.

6. Środki Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 5, nie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi na konto rejonowego urzędu pracy, nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich otrzymania przez zakład pracy.

7. Wysokość odprawy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 25-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w II kwartale 1998 r.

Art. 7. 1. ⁽⁹⁾ Celem objęcia szczególną opieką zdrowotną pracowników i byłych pracowników zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest wprowadza się książeczkę badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych.

2. ⁽¹⁰⁾ Książeczkę wystawia i przekazuje osobom, o których mowa w ust. 1, pracodawca, a w przypadku likwidacji lub upadłości pracodawcy - wojewódzki ośrodek medycyny pracy. Podmiot wystawiający książeczki zobowiązany jest do ich ewidencjonowania.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia, wzór książeczki, sposób jej wypełnienia i aktualizacji.

akty wykonawcze

Art. 7a. ⁽¹¹⁾ 1. Pracownicy i byli pracownicy zakładów wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy, zatrudnieni w tych zakładach w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy, są uprawnieni do:

- 1) specjalistycznych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717),
- 2) ⁽¹²⁾ zwolnienia z odpłatności związanej z leczeniem uzdrowiskowym, z którego mogą korzystać raz w roku na podstawie skierowania lekarza sprawującego opiekę nad pracownikami lub byłymi pracownikami potwierdzonego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
- 3) korzystania z bezpłatnych leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbestzie.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, finansowane są ze środków budżetu państwa.

3. ⁽¹³⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz leków, o których mowa w ust. 1 pkt 3, sposób realizacji recept oraz tryb rozliczania przez instytucje powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego z budżetem państwa kosztów tych leków.

akty wykonawcze

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WYKAZ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NIE OBJĘTYCH ZAKAZEM PRODUKCJI, OBROTU I IMPORTU

Lp.	Kod PCN	Nazwa wyrobu	SWW
1	6812 70 00 0	Wyroby azbestowo-kauczukowe	1338
		- płyty uszczelniające azbestowo-kauczukowe	1338-1
		- uszczelki z płyt azbestowo-kauczukowych	1338-2
		- uszczelki azbestowo-kauczukowe formowane	1338-4
2	6812 10 00 0	Przędza specjalna	2071
		- przędza azbestowa wolna, pozostała	2071-119
		- przędza azbestowa zbrojona, inne	2071-129
3	6812 90 90 0	Szczeliwa azbestowe	2079-51
4	2524 00 30 0	Azbest włóknisty	1418-61

ZAŁĄCZNIK Nr 2

WYKAZ ZAKŁADÓW, KTÓRE PRODUKUJĄ WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST

1. "Eternit" Polsko-Austriacka Spółka z o.o. w Szczucinie
2. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "Izopol" Spółka Akcyjna w Trzemesznie
3. Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Wierzbicy k. Radomia
4. Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej "Izolacja" w Ogrodzieńcu.

ZALĄCZNIK Nr 3⁽¹⁴⁾

WYKAZ ZAKŁADÓW, KTÓRE ZAPRZESTAŁY PRODUKCJI WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

1. "Fabryka Okładzin Ciernych" Spółka Akcyjna w Markach k. Warszawy,
2. Przedsiębiorstwo Państwowe "Gambit" w Lubawce,
3. Wytwórnia Uszczeltek "Morpak" Spółka z o.o. w Gdańsku,
4. Fabryka Odzieży i Tkanin Żaroodpornych "Izo-term" w Gryfowie Śląskim,
5. Zakłady Wyrobów Uszczelniających i Termoizolacyjnych "Polonit" Spółka z o.o. w Łodzi,
6. Zakłady Uszczelnień i Wyrobów Azbestowych "Polonit" w likwidacji w Łodzi,
7. Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Małkini,
8. Pruszkowskie Zakłady Materiałów Izolacyjnych w Pruszkowie,
9. Lubelskie Zakłady Eternitu w Lublinie,
10. Lubelskie Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe Ceramiki Budowlanej w Niemcach z siedzibą w Lublinie,
11. Zakład Produkcji Płytek Azbestowo-Cementowych w Końskowoli,
12. Przedsiębiorstwo Materiałów Izolacji Budowlanej "Izolacja" w Jarocinie,
13. Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych "COBRPIB" w Katowicach,
14. Zakład Materiałów Hydroizolacyjnych "COBRPIB" w Pruszkowie,
15. Fabryka Płyt Filtracyjnych "Filtr" w Pilchowicach,
16. Zakłady Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Szczucinie.